

רבינו יוסף קארו זצ"ל
 בעל מחבר ספר "שולחן ערוך"
 נפטר עתידות צאת תבואה
 י"ג ניסן שנת ה'ר"ל ש"ל"ה לפ"ג
 ושם מנוחיו בב"ד
 (שם אביו ר' אפרים ז"ל)

רבינו משה איסרל"ש זצ"ל
 בעל מחבר ספי "ד"מ"א"
 נפטר בנינו קריא"א י"ג
 י"ח אייר שנת ה'ר"ל ש"ל"ה לפ"ג
 ושם מנוחיו בב"ד
 (שם אביו ר' ישראל ז"ל)

האם אתה רוצה להיות "בן עולם הבא"?

כ"ג
לחודש

אורח חיים החדשי
 לימוד שולחן ערוך אורח חיים
 לכל החודש - ח' עמודים ליום
 כל השנה "הלכות" ב"כל יום"
 מובטח לו שהוא "בן עולם הבא"!

ג' ליון
כ"ג

קודם הלימוד יאמר: הנני רוצה ללמוד. כדי שיוכחני התלמוד לידו מעשה. לידו מדות ישראל. לידו דיעת התורה. ונהניני עושה לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בשם יהוה ובשם אדני מתנחלים יאהדונה"י על ידי הנעלם ברחילו ורחימו ביהודא שלים בשם כל ישראל.

כ"ג לחודש

המשך הלכות יום טוב

סימן תקב – דיני האש ביום טוב, ובו ד' סעיפים

א. אין מוציאין אש לא מן העצים ולא מן האבנים ולא מן העפר ולא מן המים ואין עושים פחמים ואין נופחין במפוח אלא בשפופרת ונהגו היתר במפוח של בעלי בתים על ידי שינוי להפכו לממעלה למטה. הגה: ומותר לכסות האש בכלי או בעפר מוכן אם אינו מכבהו ודוקא לצורך יום טוב ראשון אבל לצורך יום טוב שני אסור (מהרי"ל). העושה מדורה ביום טוב כשהוא עורך את העצים אינו מניח זה על זה עד שיסדר המערכה מפני שנראה ככונה אלא או שופך העצים בעירוב או עורך בשינוי כיצד מניח עץ למעלה ומניח אחר תחתיו ואחר תחתיו עד שהוא מגיע לארץ וכן הקדרה אוחז אותה ומכניס האבנים תחתיה אבל לא יניחנה על גבי האבנים וכן המטה אוחז (הקרשים) למעלה ומכניס הרגלים תחתיהם אפילו ביצים לא יעמיד אותם שורה על גבי שורה עד שיעמדו כמו מגדל אלא ישנה ויתחיל מלמעלה למטה וכן כל כיוצא בזה צריך שינוי. הגה: וכן שלחן שיש לו דפנות המגיעות לארץ (תוספות) צריך שינוי אבל מותר להושיב שלחן שלנו על רגליו ואין בזה משום בנין ויש אומרים דאפילו מגיע לארץ כל זמן שאינו צריך לאויר של תחתיו שרי (טור):

ב. אגודה של עצים שהודלקה במדורה כל עץ שלא אחזה בו האש מותר לשטמו ואינו דומה למסיר שמן מהנר. הגה: ומותר ליקח עץ הדולק מצד זה של מדורה

ולהניחו בצד אחר הואיל ואינו מכוין לכיבוי (מרדכי):

ג. אין סומכין את הקדרה ולא את הדלת בבקעת. הגה: אבל מותר לצלות בו (הרי"ף) וכל שכן שמותר להסיק בו עם שאר עצים אף על גב שאינו ראוי להסיק בפני עצמו (ר"ן):

ד. לדיודן מותר לבשל בקדרות חדשות ביום טוב. הגה: ויש אוסרין (הרא"ש והטור) וכן המנהג אם לא על ידי הדחק ולכן נהגו כשקונין קדרות חדשות בפסח מבשלים בהן קודם יום טוב (דברי עמנו):

סימן תקג – שלא להכין מיום טוב לחבירו, ובו ב' סעיפים

א. אסור לאפות או לבשל או לשחוט ביום טוב לצורך מחר אפילו הוא שבת או יום טוב ואפילו בשני ימים של ראש השנה אבל ממלאה אשה קדרה בשר אף על פי שאינה צריכה אלא לחתיכה אחת. הגה: וכל שכן שיכול לשחוט אף על פי שאינו צריך אלא לכזית (סמ"ק) וכן יכולה לבשל הרבה קדרות ולאכול מכל אחת מעט (בית יוסף ורבינו ירוחם ותשובת הרשב"א). ודוקא קודם אכילה אבל אחר אכילה אינה יכולה לבשל ולומר אוכל ממנה כזית דהוי הערמה מיהו אם עברה ובשלה (או שחטה) מותר לאוכלו:

ב. ממלא נחתום חבית של מים אף על פי שאינו צריך אלא לקיתון אחד. הגה: אבל צריך להשים הכל אצל האש בפעם אחת אבל אסור להוסיף אם כבר החבית אצל האש דטרחה שלא לצורך הוא (המגיד פרק א'):

סימן תקד – דין התבלין ביום טוב, ובו ד' סעיפים

א. דכין את התבלין כדרך שאם ידוך אותם מבעוד יום יפיג טעמן אבל מלא אינו נידוך ביום טוב אלא אם כן הטח

(המכתשת) או שידוך בקערה וכיוצא בה שישנה שאם שחק המלח מערב יום טוב לא יפיג טעמו ואין שוחקין את הפלפלין ולא את החרדל ברחיים שלהם משום דהוי כעובדין דחול (אלא) דך אותם במדוכה ככל התבלין. הגה: ומיהו נוהגין לשנות קצת במדוכת תבלין (הגהות מיימוני פרק ג' בשם סמ"ג) וכן ראוי להורות:

ב. מותר להוליך תבלין ומדוך אצל מדוכה או מדוכה אצלם אפילו דרך רשות הרבים אף על פי שהיה אפשר להוליכם מערב יום טוב:

ג. אין כותשין הריפות במכתשת גדולה אבל כותשין במכתשת קטנה שזה הוא השינוי שלה ובארץ ישראל אפילו בקטנה אסור וכיון שאין אנו יודעים עכשיו מה נקראת גדולה או קטנה יש לאסור הכל. הגה: ומותר לגרוד גבינה ביום טוב על הכלי שהוא מורג חרוץ מיהו צריך שינוי מעט כמו דיכת מלח (ריב"ש סימן קפ"ד) והוא הדין מצות בלא שינוי משום דאין טחינה באוכלין שהיו טחונין תחלה (מהרי"ל):

ד. מותר אדם למדוד תבלין ליתן בקדירה בשביל שלא יקדיח תבשילו (פירוש שלא ישרפנו ויקלקלנו מחמת ריבוי תבלין):

סימן תקה – דין החולב בהמה ביום טוב, ובו סעיף אחד

א. בהמה שהיא עומדת לאכילה ורוצה לחלוב אותה לאכול החלב אם לקדירה שאין בה אוכלין אסור ואם יש בה אוכלין מותר וכגון שבא החלב לתקנו או שיש בה פירורין והחלב נבלע בהם אבל החולב כל צאנו לא התיר מפני פרוסה שנותן בכלי. הגה: ונכרי החולב בהמה ביום טוב וישראל רואהו יש להקל (רשב"א בתשובה) אך נהגו בו איסור ואין לשנות מיהו ביום טוב

הנה מוכבא פאן ספר שולחן ערוך אורח חיים מחולק לכל החודש. שמונה עמודים ליום. כך יגמור כל אורח חיים מדי חודש בחדשו. ויזכה להיות "בן עולם הבא". נא לפרסם בפתח פנסיות ובקפתי מדרשות. ובשמחות. ולכל החברים וידידים. לזכות את הרבים להיות "בן עולם הבא" על ידי לימוד "השקפה" בכל יום. שהוא "תורה לשמה" וכל המזכה את הרבים עמוד א' זוכה לפנים צדיקים!

של גליות מותר ביום טוב שני (הגהות אשירי ריש ביצה) ואם מותר לומר לנכרי לחלוב בהמתו בשבת עיין לעיל סימן ש"ה סעיף כ'. ועיין לקמן סימן תק"י סעיף ה' אם מותר להעמיד חלב ולעשות גבינה ביום טוב:

סימן תקן – דיני לישנה ביום טוב, ובו ט' סעיפים

א. אין מודדין קמח ביום טוב כדי ללוש אלא יקה באומד הדעת. הגה: ומותר ליקח הקמח מן הכלי אף על פי שעושה גומא בקמח (ר"ן פרק קמא דביצה ופרק כירה):

ב. אין מרקדין הקמח בתחלה אפילו על ידי שינוי אבל אם רקדו מאתמול ונפל בו צרור או קיסם ורוצה לרקדו פעם שנית מותר אף בלא שינוי. הגה: ויש אומרים דמותר ליטול הצרור או הקיסם בידו (רשב"א) אבל יש מחמירין ואוסרין (המגיד פרק ג'). ואם לא נפל בו דבר אלא שרוצה לרקדו שנית כדי שיהא הפת נאה צריך שינוי קצת כגון על גבי שלחן. הגה: והוא הדין דמותר לעשות על ידי נכרי אפילו תחלת הרקידה אם ישנה קצת (בית יוסף):

ג. הלש עיסה ביום טוב יכול להפריש ממנה חלה ולהוליכה לכהן (שרי אפילו הפרישה מאתמול). אבל עיסה שנלושה בערב יום טוב אסור להפריש ממנה חלה ביום טוב. הגה: אלא אוכל ומשייר קצת ולמחר מפריש מן המשוייר חלה ומותר לאפות הפת על ידי שיאכל ממנו ויפריש אחר כך חלה (בית יוסף). ואם רוצה יוכל ללוש עוד עיסה אחת ביום טוב ויצרפם יחד ויפריש מאותה עיסה גם על מה שלש מערב יום טוב (הגהות מיימוני פרק ג' ומרדכי פרק אלו עוברין ובית יוסף בשם תוספות פרק קמא דביצה):

ד. המפריש חלה ביום טוב והיא טמאה לא יאפה אותה ולא ישרפנה שאין שורפין קדשים ביום טוב אלא מניחה עד הערב ושורפה:

ה. מותר לעשות ביום טוב פתיג גדולים ולא חיישינן שמתוך כך יבא לאפות יותר ממה שצריך:

ו. היה לו קמח או עיסה בשותפות עם נכרי אסור לאפותה ביום טוב אלא יחלקנה ויאפה את שלו:

ז. אם יש לאדם הרבה פת נקייה אינו אופה פת אחרת אלא אם כן יש לו בני בית שרגיל להאכילם פת הדראה אבל אם יש לו פת הדראה הרבה יכול לאפות פת נקייה:

ח. אסור לעשות שאור ביום טוב אלא על ידי שינוי מפני שהיה אפשר לעשותו מבעוד יום:

ט. אפילו נשחטה הבהמה מערב יום טוב מותר להפריש המתנות ביום טוב:

סימן תקז – דין אפייה ביום טוב, ובו ז' סעיפים

א. אופין בפורנ"י דהיינו תנורים שלנו הגדולים ופיהם בצדם ובלבד שלא תהא חדשה דחיישינן שמא תפחת ויפסד הלחם וימנע משמחת יום טוב ומחמין חמין באנטיכי (פירוש יורה גדולה):

ב. אף על פי שעצים שנשרו מן הדקל ביום טוב או בשבת שלפניו אסור להסיקן אם נשרו ביום טוב בתוך התנור מרבה עליהם עצים מוכנים (שלא יהיו עצי איסור ניכרים) (ר"ן פרק קמא דביצה) ומבטלין ובלבד שלא יגע בהם עד שיתבטלו ברוב אבל אם נפלו בתנור בשבת אסור להסיקן ביום טוב שלאחריו אפילו על ידי ביטול ברוב:

ג. אסור ליקח עץ מבין העצים לחתות בו האש בתנור דהוי ליה מתקן מנא:

ד. תנור שנפל לתוכו מטיח הטיט אם אפשר לאפות ולצלות בו בלא גריפה ולא יתחרך הפת או הצלי אסור לגרפו מפני שהוא מטלטלו שלא לצורך אבל מותר להשכיב האש והאפר שבו כדי שיהיה חלק ולא יגע בפת כלל אף על פי שאם היה נוגע בו לא היה כדי להרכו אבל אם יש בטיח שנפל לתוכו כדי לחרך הפת או הצלי אם היה נוגע בהם אף על פי שבלא גריפה היה אפשר לאפות ולצלות בו כיון שהיה מתחרך מותר לגרפו דחשיב טלטול לצורך ודוקא בתנורים שלהם שהיו מדבקים הפת סביבם ואין צריכים לגרפם אלא מהטיח שנפל לתוכו אבל תנורים שלנו כיון שאי אפשר לאפות בהם בלא גריפה מותר לגרפן מהאפר והגחלים ואף על פי שהוא מכבה אי אפשר בלא כן וכשם שמותר להבעיר לצורך אוכל נפש כך מותר לכבות לצורך אוכל נפש והרי זה כמניח בשר על הגחלים וכן נהגו:

ה. תנור וכירים חדשים אין סכין אותם בשמן ולא טשין אותן במטלית אבל מותר להסיקן אפילו היסק ראשון ובלבד שלא יפגם בצונן כדי לחסמן (פירוש לחזקן) ואם הוסקו יותר מדאי והוצרכו

להפיגם בצונן כדי לאפות בהם מותר לפיכך מותר לשרות במים המכבדות שמכבדין בה התנור אף על פי שמכבה:

ו. מותר לאפות תנור מלא פת אף על פי שאינו צריך אלא פת אחד ודוקא בתנוריהם שהיו קטנים והיו מדבקים הפת בדפנותיהם ומתוך שהוא מלא אין מקום לחומו להתפשט והפת נאפה יפה אבל בתנורים שלנו אין לאפות יותר ממה שצריך:

ז. מותר לסתום פי התנור בטיט ורפש שעל שפת הנהר והוא שרככו מאמש או עשה בו סימן ונתקו לצד אחד אבל לגבל טיט ביום טוב אסור ומותר לגבל אפר לסתום בו פי התנור:

סימן תקח – דברים האסורים ביום טוב לחכנת צלו, ובו ב' סעיפים

א. אין מלכנים את האבנים לצלות או לאפות עליהם מפני שמחסמן ואין שוברים את החרס ואין חותכין את הנייר לצלות עליהם ואין פוצעין את הקנה לעשותו כמו שפורד לצלות בו:

ב. פוצעים אגוזים במטלית ולא חיישינן שמא תקרע:

סימן תקט – כמה דינים פרטיים להלכות יום טוב, ובו ז' סעיפים

א. שפורד שנרצף אף על פי שהוא יכול לפשטו בידו אין מתקנין אותו. הגה: ודוקא שיכול לצלות בו בלא תיקון אבל אם אינו יכול לצלות בו כך ונשבר ביום טוב מותר לתקנו (טור) ואין מוריין כן לרבים (רבינו ירוחם חלק ג') שלא יבואו לתקן גם כן בנשבר מערב יום טוב. והוא הדין לכל המכשירין שאי אפשר לעשותן מערב יום טוב:

ב. שפורד שרוצים לצלות בו והיה ארוך יותר מדאי אסור לחתכו ולא לשרפו אין משחזיין את הסכין במשחזות שלה אבל מחדדה על גבי העץ או חרס או אבן ואין מורים דבר זה לרבים כדי שלא יבאו לחדדם במשחזות כמה דברים אמורים כשיכולה לחתוך בדוחק או שנפגמה אבל אם אינה יכולה לחתוך כלל אין משחזיין אותה אפילו על העץ שמא יבא להשחזוה במשחזות:

ג. עופות שממלאים אותם בשר וביצים מותר לתפרם ביום טוב והוא שיתקן מערב יום טוב החוט וישימנו במחט ויזהר שלא יחתוך החוט ביום טוב. הגה:

הנה מובא פאן ספר שו"ת ערוך אורח חיים מחולק לקול תחודש. שמונה עמודים ליום. כף יגמור פל אורח חיים מדי חודש בתדשו. ונזכה להיות "בן עולם הבא". נא לפרסם בבתי פנסיות ובבתי מדרשות. ובשמחות. וכל החברים וידידים. לזכות את הרבים להיות "בן עולם הבא" על ידי לימוד "השקפה" בכל יום. שהוא "תורה לשמה" וכל המזכה את הרבים כגון לחודש – עמוד ב זוכה לבנים צדיקים!

וכן נהגו לשרוף החוט הנשאר בעוף לאחר שתפרו בו:

ד. מותר לחתוך ביום טוב אגד גדיים ועופות מקולטים וחוטמים תפורים וכן יכולים לשרוף פתילה או סמרטוט שקושרים בו העוף:

ה. מותר ללכך ביום טוב כלי ברזל שאפו בו פלאדי"ן של גבינה ואחר הליבון יאפה בו פשטיד"א של בשר והוא שכשיתלבן יתנו אותו על המאכל מיד אבל אם הוא בלוע מנבילה וכיוצא בה אסור ללבונו אפילו לאפות בו דבר היתר. הגה: והוא

הדין דאסור להגעיל כלי ביום טוב (מרדכי סוף ע"ז ואור זרוע והגהות מיימוני פרק א'). ומותר ללכך שפוד שצלו בו בשר שאינו מלוח ורוצה לחזור ולצלוח בו ביום טוב (מהרי"א מפראג):

ו. אין נוקבין נקב חדש בחבית ביום טוב:

ז. להטביל כלי חדש ביום טוב דינו כמו בשבת כדאיתא בסימן שכ"ג סעיף ז'. הגה: ודין הדחת ושפשוף כלים ביום טוב דינו כמו בשבת כדאיתא סימן שכ"ג ומותר לטלטל מוקצה לצורך אוכל נפש ושמתח יום טוב (מרדכי פרק בכל מערבין ובית יוסף בשם התוספות פרק קמא דביצה):

סימן תקי – כמה דברים האסורים לעשות ביום טוב, ואיזו מהם מותרים על ידי שינוי, ובו י"א סעיפים

א. מוללין מלילות ומפרכין קטניות כדרך ביום טוב ומנפח מעט מעט ואוכל אפילו בקנון ותמחוי אבל לא בטבלא ולא בנפה ולא בכברה:

ב. הבורר קטניות ביום טוב בורר כדרכו בחיקו ובתמחוי (אם רוצה לאוכלו בו ביום) (המגיד פרק ג) אבל לא בטבלא ולא בנפה ולא בכברה במה דברים אמורים כשהאוכל מרובה על הפסולת אבל אם היתה הפסולת מרובה על האוכל בורר את האוכל ומניח את הפסולת ואם היה טורח בביררת הפסולת מן האוכל יותר מטורח ברירת האוכל מן הפסולת אף על פי שהאוכל מרובה בורר את האוכל ומניח את הפסולת. הגה: ולוזהם ובטנים שנשתברו ועדיין בקליפיהם לא מיקרי הקליפה פסולת כיון דאורחיהו בהכי ועדיין מעורבין (טור):

ג. אין מסננים החרדל במסננת שלו ואין ממתקין אותו בגחלת של עץ אבל בשל מתכות מותר:

ד. אין תולין המשמרת ביום טוב לסנן בה שמרים אבל אם היתה תלויה ועומדת מותר ליתן בה שמרים לסנן ומערים ותולה אותה ליתן בה רמונים ואחר כך נותן בה שמרים. הגה: ושאר דיני סינון ביום טוב כמו בשבת כדאיתא סימן שי"ט (בית יוסף):

ה. אין עושים גבינה ביום טוב (ואין מעמידין חלב ביום טוב) (הגהות מיימוני פרק ג' ור"ן סוף פרק ד' דביצה ובית יוסף בשם הרוקח) והוא הדין דאין עושים חמאה מן החלב ביום טוב (ריב"ש סימן קכ"א):

ו. אין גוזזין את הירק במספרים שדרך לחתכם בהן מן המחובר:

ז. מתקנים את הקונדס והעכביות. הגה: ומותר למלוח הרבה חתיכות צנון ביום טוב אם רוצה לאכלן אף על פי שאסור בשבת ויש מחמירין (מהרי"ל):

ח. אף על פי שהותרה הוצאה ביום טוב אפילו שלא לצורך לא ישא משאות גדולות כדרך שהוא עושה בחול אלא צריך לשנות כיצד המביא כדי יין ממקום למקום לא יביאם בסל ובקופה לתת לתוכה ארבעה או חמשה כדים אלא יביאם על כתפו או לפניו אחד או שנים דמוכה שלצורך יום טוב הביאם. הגה: ודוקא כשמוליכין ממקום למקום אבל מזוית לזוית (בית יוסף בשם רש"י) או מבית לבית באותו חצר (אור זרוע) שרי בכל ענין:

ט. המוליך את התבן לא יפשיל את הקופה לאחוריו אלא נוטלה בידו:

י. וכן משאות שדרך לישא אותם במוט ישא אותן על גבו מאחוריו ושדרך לישא אותן מאחוריו ישא אותן על כתיפו ושדרך להנשא על הכתף ישא אותן בידו לפניו או יפרוש עליהן בגד וכל כיוצא בזה משינוי המשאואם אי אפשר כגון שזימן הרבה אורחים וצריך למהר ולהביא לפנייהם עושה כדרכו במה דברים אמורים בנושא על האדם אבל על גבי בהמה לא יביא כלל:

יא. אין מביאין עצים לא בחבל ולא בקופה ולא במחצלת אבל מביא במטפחת ובחיקו:

סימן תקיא – הבערה, ולהחם מים, מותר ביום טוב, ובו ד' סעיפים

א. מותר לעשות מדורה להתחמם כגדה. הגה: יש אומרים דאסור להחם בית החורף ביום טוב דלפעמים אין הקור גדול ואינו אלא

למפונקים והוי כמרחץ ומוגמר דאסור (בית יוסף בשם תשובת אשכנזית) ונהגו להקל:

ב. מותר להחם ביום טוב מים לרחוץ ידי אבל לא כל גופו אפילו אינו ואפילו אינו רוחצו בבת אחת. הגה: אבל מותר לרחוץ תינוק במים שהוחמו על ידי ישראל ביום טוב (מרדכי פרק ג) אבל אסור לחמם לצרכו אפילו על ידי נכרי (מהרי"א מפראג) אבל כשצריך להם לבשל או להדיח או מותר להרבות בשבילו (כל בו). ודין חמי טבריה כמו בשבת כדאיתא סימן שכ"ו (בית יוסף). אבל במים שהוחמו מערב יום טוב מותר לרחוץ כל גופו אפילו כאחד מיהו דוקא חוץ למרחץ אבל כמרחץ אסור. הגה: ויש אוסרים בכל ענין וכן נהגין (טור והרא"ש):

ג. אדם מותר לטבול ביום טוב מטומאתו:

ד. אין עושים מוגמר דהיינו לפזר מיני בשמים על הגחלים בין להריח ובין לגמר הבית או הכלים אבל אם עושה כדי ליתן ריח טוב בפירות למתקן לאכילה מותר אפילו אם מפזרן על גבי גחלת של עץ. הגה: ואסור לסחוף כוס מבושם על הבגדים משום דמוליד בהן ריחא (המגיד פרק א' והגהות אשרי סוף פרק ב' דביצה):

סימן תקיב – שלא לבשל לצורך כותים ביום טוב, ובו ג' סעיפים

א. אין מבשלים לצורך עכו"ם ביום טוב לפיכך אסור להזמינו שמא ירבה בשבילו ודוקא להזמינו. הגה: לביתו אבל לשלוח לו לביתו על ידי עכו"ם שרי (הגהות מיימוני פרק א' בשם אור זרוע) אבל עבדו ושפחתו וכן שליח שנשלחה לו וכן עכו"ם שבא מאליו מותר להאכילו עמו ולא חיישינן שמא ירבה בשבילו. הגה: ומותר להרבות בשביל עבדו ושפחתו באותה קדירה שמבשל בה לעצמו (מרדכי פרק ב' דביצה) אבל לשאר עכו"ם בכל ענין אסור (אורחות חיים ותוספות). וישאל האופה בתנור של עכו"ם וצריך לתת לו פת אחד לא יחד לעכו"ם אחד קודם אפייה דאז אופה של עכו"ם אלא יאפה סתם ויתן לו אחר כך אחד (כל בו):

ב. בני החיל שנתנו קמח שלהם לישראל לאפות להם פת אם אינם מקפידים כשישראל נותן ממנו לתינוק מותר לאפות להם:

ג. אסור לבשל ולאפות לצורך כלבים אבל מותר לטלטל מזונות וליתן לפנייהם. הגה: אבל אסור להוציא בשבילן מרשות לרשות (הגהות מיימוני והמגיד פרק א'). וכן

אסור לגבל המורסן לעופות (מרדכי) כי אם על ידי שינוי (כל בו). ומותר להרבות בשביל הכלבים באותה קדירה שמבשל בה לעצמו אפילו אם יש לו דבר אחר שיוכל ליתן לכלבים אם היה רוצה (בית יוסף בשם הר"ן והירושלמי):

סימן תקיג – דין ביצה שנולדה ביום טוב, ובו ח' סעיפים

א. ביצה שנולדה ביום טוב אסור ליגע בה (הגה: דהיינו לטלטלה) (מרדכי ריש ביצה ופרק כל הכלים) וכל שכן שלא לאכלה ואם נתערבה אפילו באלף כולן אסורות:

ב. ספק אם נולדה ביום טוב או בחול אסורה:

ג. ביצה שנולדה ביום טוב שנתבשלה בשוגג עם בשר ותבשיל אם יש ס' כנגדו הכל מותר חוץ מן הביצה אבל אם לבנו בו התבשיל וכיוצא בזה מידי דלחזותא וטעמא עביד לא בטיל:

ד. מותר לכפות עליה כלי כדי שלא תשבר ובלבד שלא יגע בה הכלי:

ה. אם נולדה ביום טוב ראשון מותרת ביום טוב שני בשני ימים טובים של גלויות אבל בשני ימים טובים של ראש השנה וכן בשבת ויום טוב הסמוכים זה לזה נולדה בזה אסורה בזה. הגה: ואם יום טוב ביום א' ב' ונולדה בשבת שלפניהם מותר ביום ב' של גלויות (מהרי"ל):

ו. ביצה שיצאה רובה מערב יום טוב וחזרה ואחר כך נולדה ביום טוב מותרת לפיכך אפילו בדק בקינה של תרנגולת ערב יום טוב סמוך לחשיכה ולא מצא בה ביצה ולמחר השכים ומצא בה ביצה מותרת שתרנגולת אינה יולדת כלילה ואנו תולין שמא תמול יצא רובה וחזר והוא שיש

תרנגול זכר תוך ס' בתים ואין מפסיק נהר שאין בו גשר שאם לא כן אפשר שתלד כלילה ואסור אבל אם לא בדק מערב יום טוב אפילו ליכא זכר בהדה שריא שאנו תולים שמא תמול נולדה ובלא זכר רובן יולדות ביום לפיכך מותר ליקח ביצים מן הנכרי כליל ראשון של יום טוב דתלינן שמעבר יום טוב נולדו וכן כליל שני של שני ימים טובים של גלויות אבל לא כליל שני של ראש השנה ולא כליל יום טוב שאחר השבת. הגה:

ונכרי המביא ביצים ביום טוב ראשון ומסית לפי תומו שנולדו מאתמול מותר לסמוך עליו (מרדכי ריש ביצה). ודוקא ביום טוב שחל

באמצע השבוע אבל ביום טוב שחל באחד בשבת שאז יש לחוש שמא נולדה בשבת ואסור מדאורייתא ביום טוב אין נכרי מסית לפי תומו נאמן ודוקא ביום טוב ראשון אבל ביום טוב שני אפילו ראש השנה נאמן דאינו אלא דרבנן (תרומת הדשן סימן ע"ט):

ז. השוחט תרנגולת ומצא בה ביצים גמורות מותרות ואפילו ביום טוב שלאחר שבת:

ח. אפרוח שנולד ביום טוב אסור. ואם נולד בשבת אסור ביום טוב שלאחריו:

סימן תקיד – שלא לכבות ביום טוב, ובו י"א סעיפים

א. אסור לכבות דליקה ביום טוב (עיין לעיל סימן של"ד סעיף כ"ו) ואפילו אם רואה ביתו שנשרף אם אין שם סכנת נפשות ואין מכבין הבקעת אפילו כדי שלא יתעשן הבית או הקדירה או כדי לשמש מטתו. הגה: ויש אומרים דוקא אם אפשר להציל הקדירה בלא כיבוי אבל אם אי אפשר להציל או לבשל הקדירה בענין אחר רק שיכבה מותר לכבות (הרא"ש ומרדכי ור"ן פרק ב' דביצה ורשב"א וטור) וכן נראה לי עיקר וכן בבית אם ישרף הבית לא יהיה לו מקום לאכול שם ויפסיד סעודתו מותר לכבות אבל אם יש לו בית אחר לאכול שם אסור לכבות משום הפסד ממונו (בית יוסף בשם אורחות חיים):

ב. להטות הנר כדי להרחיק השמן מן הפתילה חשיב כיבוי ואסור וכן אסור ליקח פתילה מנר הדולק אפילו ליתנה בנר אחר שהרי כשמוציאה מיד הוא מכבה אותה. הגה: ומותר להוסיף פתילות לנר דולק כדי שיבעיר הרבה ויכבה במהרה (ר"ן פרק אין צדין):

ג. נר של שעה שרוצה להדליקו ביום טוב וחס עליו שלא ישרף כולו יכול ליתן סביבו קודם שידליקנו דבר המונע מלישרף בענין שיכבה כשיגיע שם. הגה: ויש מתירין לחתוך נר של שעה באור דהיינו שמדליקים גם למטה כדי לקצרה וכן נוהגין אבל על ידי סכין אסור (הגהות מיימוני פרק ו' והגהות אשירי ומרדכי ותוספות פרק קמא דביצה). ומותר להעמיד נר במקום שהרוח שולט כדי שיכבה אבל אסור להעמידו שם אם כבר הרוח מנשב (מהרי"ל):

ד. נר שכבה ורוצה להדליקו בו ביום מותר לחתוך ראש הפתילה כדי שיהא נוח לידלק. הגה: ושיורי שמן ופתילה מותרין

אפילו ביום טוב אחר שבת או שני ימים טובים של ראש השנה (בית יוסף בשם רוב הפוסקים):

ה. נר של בטלה דהיינו שאינו צריך לו אסור להדליקו אבל של בית הכנסת לא חשיב של בטלה ומותר להדליקו אפילו ביום טוב שני אחר מנחה ואין בזה משום מכין לחול שהרי בהדלקתו יש מצוה לאותה שעה ולתקן הפתילות והעששיות ביום טוב אחר מנחה אם רוצה להדליק בו ביום מותר ואם לאו אסור:

ו. אין נותנין נר על גבי אילן מערב יום טוב דחיישינן שמא יבא להשתמש באילן:

ז. אין פוחתין נר של חרס דהיינו בעודו רך כמו ביצים של יוצר למעך אותו ביד לעשות לו בית קבול מפני שהוא עושה כלי:

ח. אין חותכין הפתילה לשנים אלא אם כן על ידי שנותן שני ראשיה בפי שני נרות ומדליקה באמצע והוא שיהא צריך לשתייהן:

ט. אין גודלין את הפתילה ולא מהבהבין אותה אבל אם אינה קשה כל צרכה יכול למעכה בידו כדי להקשותה ומותר לשרותה בשמן (שאינו בו נר דולק) (בית יוסף בשם הרוקח):

י. מותר להסיר הפחם שבראש הנר כשהוא דולק אבל אינו חותך ראש הפתילה בכלי:

יא. המדליק נר של יום טוב צריך לברך אשר קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר של יום טוב:

סימן תקטז – דין דברים הבאים ביום טוב חוץ לתחום, ובו ט' סעיפים

א. נכרי שהביא דורון לישראל ביום טוב אם יש ממינו אם יש ממינו במחובר או שמחוסר צידה אסור אף למי שלא הובא בשבילו לאכלו בו ביום (ואפילו עבר ונתן לפיו ולעסו אסור לבלעו) (ר"ש בפירוש המשנה פרק ח' משנה ב' דתרומות) ואפילו לטלטלן אסור ולערב מותרים בכדי שיעשו ובשני ימים טובים של גלויות אם הובא ביום ראשון מותר מותר מיד כליל יום טוב שני בכדי שיעשו. הגה: יש מחמירין לאסור עד מוצאי יום טוב שני (טור בשם רבינו תם והרא"ש וסמ"ג) ונוהגין להחמיר אם אינו לצורך יום טוב לצורך אורחים ובכהאי גוונא דאז נוהגין להקל לאחרים שלא הובא

הנה מובא פאן ספר שו"תן ערוף אורח חיים מחוץ ל"ב החודש. שמונה עמודים י"ז. כף יגמור פל אורח חיים מדי חודש בתדוש. ויופה קהיות "בן עולם הבא". נא לפרסם בבתי פנסיות ובבתי מדרשות. ובשמות. ויכלל החברים וידידים. לזכות את הרבים קהיות "בן עולם הבא" על ידי לימוד "הש"ב" ככל יום. שהוא "תורה לשמה" וכל המזכה את הרבים כ"ג לחודש – עמוד ד זוכה לבנים צדיקים!

בשבילן (תרומת הרשן סימן ע"ח). וכן אם הובא ביום טוב שני צריך להמתין במוצאי יום טוב בכדי שיעשו אבל בשני ימים של ראש השנה או ביום טוב הסמוך לשבת בין מלפניו בין מלאחריו אם הובא בראשון צריך להמתין במוצאי יום טוב בכדי שיעשו אבל בבי' ימים של ראש השנה או ביום טוב הסמוך לשבת בין מלפניו בין מאחריו אם הובא בראשון צריך להמתין עד מוצאי יום טוב ושבת בכדי שיעשו ושיעור כדי שיעשו היינו כדי שילך הנכרי למקום שליקט ויגמור המלאכה ויחזור לכאן ואם נסתפק לו מהיכן הביאן שיעורן כדי שיבוא מחוץ לתחום:

ג. אפילו תלשן הנכרי או צדן לעצמו או נפל מן האילן מעצמו או נצוד מעצמו אסור לאכלו בו ביום ולטלטלו אף למי שלא הובאו בשבילו אבל לערב מותרין מיד במוצאי יום טוב אף למי שהובאו בשבילו:

ג. אפילו אם הוא ספק אם נלקטו או ניצודו היום אסורים אבל אם ניכר בהם שלא נלקטו ושלא ניצודו היום מותר למי שלא הובאו בשבילו ואם לא באו מחוץ לתחום מותר אף למי שהובאו בשבילו. הגה: נכרי מסיח לפי תומו שלא נלקט היום או ניצוד היום נאמן (ועיין לעיל סימן תקי"ג סעיף ו')

ד. יש מתירים לאכלם בשבת בכדי שיעשו ויש אוסרים. הגה: ולדין דנהגין להחמיר בשני ימים טובים של גליות נמי דינא הכי ולענין הלכתא נראה דשני ימים טובים של ראש השנה יש להחמיר בשבת אבל בשני יום טוב של גליות יש להקל בשבת שהוא לאחריהן ודוקא בפירות שאין צריכים הכנה ביום טוב שלפני השבת אבל דבר שצריך להכין ביום טוב שני לצורך השבת אסור מאחר דנהגין לאסור ואף לטלטל ביום טוב שני אם לא לצורך אורחים וכיוצא בזה (תרומת הרשן סימן ע"ח):

ה. דבר שאין במינו במחובר ואינו מחוסר צידה אם בא מתוך התחום מותר לכל ואם באו מחוץ לתחום אסור לאוכלן למי שהובאו בשבילו ולכל בני ביתו אבל מותר לטלטלן בתוך ד' אמות או בתוך העיר מוקפת חומה או מבצר שידוע שהוקף לדירה ואחרים מותרים אף לאוכלם ולערב (יום טוב ראשון) צריך להמתין מי שהובאו בשבילו בכדי

שיעשו. הגה: ומותרין אחר כך אפילו לדין שנוהגין להחמיר בשאר דברים כמו שנתבאר: **ו.** בעיר שרובה נכרים מן הסתם כל המביא לצורך הרוב מביא. הגה: מחצה על מחצה או שידוע שליקט לצורך שניהם אסור (בית יוסף וסמ"ג):

ז. אם הוא ספק אם באו מחוץ לתחום אם הוא נכרי השרוי עמו בעיר ופירות המצויים בעיר מותר ואם לאו אסור:

ח. דבר שאין במינו במחובר שהובא לישראל ביום טוב ראשון של ראש השנה מותר בשני והוא הדין לשבת ויום טוב הסמוכים זה לזה:

ט. ישראל ששיגר דורון לחבירו על ידי נכרי מערב יום טוב ונתעכב הנכרי והביאם ביום מחוץ לתחום מותר אפילו למי שהובא בשבילו לאכלם אבל אסור לכל ישראל לטלטלם חוץ לארבע אמות או חוץ לעיר המוקפת חומה או חוץ למבצר שידוע שהוקף לדירה. הגה: ודוקא שהיה דעתו מאתמול דלית ביה איסור מוקצה אבל אם לא היה דעתו מאתמול אף על גב דלית ביה איסור תחומין אסור משום מוקצה דכל של ישראל צריך הכנה מבעוד יום ואפילו למי שלא הובא בשבילו אסור (בית יוסף בשם תשובת הרשב"א):

סימן תקטז – דין איזה דברים מותרים לשלוח ביום טוב, ובו ג' סעיפים

א. מותר לשלוח לחבירו ביום טוב בהמה חיה ועוף אפילו חיים ויינות שמנים וסלתות וקטניות אבל לא תבואה לפי שמחוסרת טחינה שהיא מלאכה האסורה ביום טוב:

ב. כל דבר שמותר לשלוח ביום טוב לא ישלחנו בשורה דהיינו שלשה בני אדם או יותר זה אחר זה נושאים כולם מין אחד אבל אם כל אחד נושא מין אחר מותר:

ג. משלחים כלים אף על פי שאינם תפורים שהם ראויים לישען עליהם ואפילו יש בהם כלאים אם הם קשים ומשלחין תפילין כיון שראויים להניחם בחול. הגה: וכל כיוצא בזה אפילו דרך רשות הרבים מותר לשלחן (בית יוסף):

סימן תקיז – באיזה אופן מותר ליקח ביום טוב מן החנוני מיני מאכל, ובו ד' סעיפים

א. לומר לחנוני לתת לו ביצים או אגוזים או שאר מיני מאכל ומשתה דינו ביום

טוב כמו בשבת (כמו שנתבאר לעיל סימן שכ"ג סעיף ד'). ואם הוא נכרי אסור ליקח ממנו דבר שבמינו במחובר או שבמינו מחוסר צידה אלא אם כן ניכר בהם שלא נלקטו ושלא ניצודו היום וכן לא יקח ממנו ביצים שמא נולדו היום אבל דבר שאין בו משום מחובר ולא משום צידה ולא משום נולד מותר ליקח ממנו אפילו הובא היום מחוץ לתחום וכן קמח שנשחן היום בעיר שרובה נכרים מותר ליקח ממנו דאדעתא דנכרי טחני ליה והוא הדין ליקח ממנו פת שאפה בו ביום (וכן אם נאפה בשבת שלפניו) (בית יוסף):

ב. ישראל שאמר לנכרי מבעוד יום תקנה לי יונים למחר לא יפה עשה אבל אם עשה כבר מותר לאכול מהם ביום טוב והוא שלא יהיו מפריחין אבל אם רגיל בכך אסור לאכול מהם דאין זה חשיב דיעבד כיון שרגיל בכך:

ג. לומר לחבירו מלא לי כלי זה יין דינו ביום טוב כמו בשבת. הגה: כדאיתא סימן שכ"ג. והוא הדין דאסור להטיל גורלות ביום טוב כמו בשבת כדאיתא לעיל סימן שכ"ב סעיף ל':

ד. לא ימוד אדם שעורים ליתן לפני בהמתו אלא משער ונותן לה:

סימן תקיח – דיני הוצאה מרשות לרשות ביום טוב, ובו ט' סעיפים

א. מתוך שהותרה הוצאה לצורך אכילה הותרה שלא לצורך כגון קטן ולולב וספר תורה וכלים. הגה: הצריכים לו קצת או שמתירא שלא יגנובו או שאר פסידא (הגהות סמ"ק ורבינו ירוחם). אבל אבנים וכיוצא בהן אסור. הגה: ומותר לשחוק בכדור אפילו ברשות הרבים אף על גב שאינו אלא טיול בעלמא (תוספות ורבינו ירוחם) ואם הניח עירוב מותר לטלטל ולהוציא כל שיש לו תורת כלי אף על פי שאינן לצורך היום כלל (ר"ן פרק ב' דביצה):

ב. אסור לישראל להוציא שום דבר ביום טוב לצורך נכרי. הגה: אבל מותר לשלוח לו על ידי נכרי כגון שצריך להחזיר משכון לנכרי אלם וכדומה לזה (מרדכי סוף פרק קמא דביצה ובית יוסף בשם תוספות פרק קמא דכתובות):

ג. לקח עץ שאינו מיוחד לשפוד וצלה בו בשר אסור לטלטלו אחר כך שאינו כלי אלא שומטו ומניחו בקרן זוית כדי שלא

הנה מובא פאן ספר שו"תן ערוף אורח חיים מחולק לפרק החודש. שמונה עמודים ליום. כף יגמור פל אורח חיים מדי חודש בתדשו. ויופה קהיות "בן עולם הבא". נא לפרקם בפתח פנסיות ובפתי מדרשות. ובשמחות. וקבלת החברים וידידים. קצות את הרבים קהיות "בן עולם הבא" על ידי ימוד "הקב"ה ככל יום. שהוא "תורה לשמה!" וכל המזכה את הרבים כ"ג לחודש – עמוד זה זוכה לפנים צדיקים!

יזוקו בו אפילו אין עליו בשר כלל. הגה: ולצורך אוכל נפש מותר לטלטל הכל אפילו מוקצה (רמב"ם פרק א' ומרדכי ריש פרק בכל מערבין):

ד. מותר לטלטל סולם של שובך משובך לשובך אפילו ברשות הרבים אבל סולם של עלייה אסור בטלטול:

ה. להוציא גרף של רעי ולהחזירו כדינו בשבת כך דינו ביום טוב (ועיין לעיל סימן ש"ח סעיף ל"ה):

ו. בהמה שמתה ביום טוב אם היתה מסוכנת מערב יום טוב הרי זה מחתכה לכלבים ואם לא היתה מסוכנת אף על פי שהיתה חולה הרי זה מוקצה ולא יזינה ממקומה:

ז. מתחילין בערימות התבן אם היא תיכנא סריא (פירוש סרוחה) ואית ביה קוצים שעומד להסקה:

ח. נוטלים עצים הסמוכים לדופני הסוכה ומסיקין בהם. הגה: והוא הדין אם זרק חבילות על הסכך דאינן בטלות לגבי הסכך אם דעתו להסיקן מותר ליטלן משם:

ט. בית שהוא מלא פירות מוכנים ונפחת נוטל ממקום הפחת:

סימן תקיט – צירי דלתות מותר להסיר ולהחזיר לצורך יום טוב, ובו ה' סעיפים

א. מסלקין תריסי (פירוש קרשים שנועלים בהם החנויות) חנויות ומחזירין אותם ביום טוב כדי שיוציא תבלין שהוא צריך להן ולא ימנע משמחת יום טוב במה דברים אמורים כשיש להם ציר באמצע אבל יש להם ציר מן הצד אסור גזירה שמא יתקע ושאינן להם ציר מן הצד כל עיקר אפילו בבית מותר להחזיר:

ב. כלים שהם מפוצלים כגון מנורה של חוליות וכסא ושולחן שהם חתיכות חתיכות מעמידין אותם ביום טוב והוא שלא יתקע:

ג. להתיר ולהפקיע ולחתוך חותמות שבכלים ושברקע ולשבר פותחות כדינם בשבת כך דינם ביום טוב (ועיין לעיל סימן שי"ד סעיף ז):

ד. לקטום קש או קיסם או תבן או עצי בשמים דינם ביום טוב כדינן בשבת (כדאיתא סימן שכ"ב סעיף ד):

ה. קמטים שעושין הנשים בבתי זרועותיהן ובבתי שוקיהן אסור לעשותן ביום טוב משום תקון מנא:

סימן תקכ – לכבד הבית, ובו סעיף אחד
א. לכבד הבית כדינו בשבת כך דינו ביום טוב (ועיין לעיל סימן של"ז):

סימן תקכא – דין שלשול פירות ביום טוב ממקום למקום, ובו ג' סעיפים

א. משילין פירות דרך ארובה (פירוש מן כי ישל זיתך כלומר מפילין הפירות לארץ) ביום טוב ולא ישלשלם בחלונות ולא יורידם בסולמות ולא יטלטלם מגג לגג אף על פי שהן שוין:

ב. מותר לכסות פירות או כדי יין או לבנים מפני הדלף:

ג. ליתן כלי תחת הדלף כדינו בשבת כך דינו ביום טוב (ועיין לעיל סימן של"ח סעיף ח):

סימן תקכב – קצת דברים האסורים לטלטל ביום טוב, ובו ד' סעיפים

א. אין הסומא יוצא במקלו ולא הרועה בתרמילו (ודין חיגר דינו ביום טוב כמו בשבת, ועיין לעיל סימן שי"א סעיף י"ז):

ב. אין יוצאין בכסא אחד האיש ואחד האשה ואיש שהיו רבים צריכים לו מותר ומוציאין אותו על הכתף אפילו באפריון:

ג. מי שנתכווצו (פירוש שנצמתו ונעשו קצרים) גידי שוקיו יכול לצאת במקל:

ד. אין מנהיגין בהמה במקל:

סימן תקכג – דינים הנוהגין בבהמות ביום טוב, ובו ד' סעיפים

א. מסירים זבובים הנתלים בבהמה אף על פי שהן עושין חבורה:

ב. אין מגרדין בהמה במגרדת ביום טוב ביום טוב מפני שמשרת שער:

ג. אין מילדין בהמה ביום טוב אבל מסעדין אותה שאוחז בולד שלא יפול לארץ ונופח לו בחוטמו ונותן לו דד לתוך פיו:

ד. בהמה שריחקה ולדה מותר לזלף (פירוש לשפוך) מי שליתה עליו וליתן מלא אגרוף מלח ברחמה כדי שתרחם עליו אבל הטמאה אסור לעשות לה כן. הגה: ועיין לעיל סימן רמ"ו סעיף ג' בהג"ה אם אדם מצווה על שביתת בהמתו ביום טוב:

סימן תקכד – כמה דברים האסורים ביום טוב, ובו ב' סעיפים

א. אין עולין על גבי אילן ולא רוכבין על גבי בהמה ולא שטיין על פני המים ולא מספקין להכות כף על ירך ולא מטפחין

להכות כף על כף ולא מרקדין ולא דנין ולא מקדשין ולא כונסין ולא מיבמין ולא מגרשין ולא חולצין ולא מקדישין ולא מחרימין ולא מפרישין תרומה ומעשרות. הגה: ודין פדיון הבן כדינו בשבת כך דינו ביום טוב ועיין לעיל סימן של"ט סעיף ד':

ב. שכיב מרע דתקיף ליה עלמא טובא שרי לגרש אפילו בשבת:

סימן תקכה – דין הלואה ביום טוב, ובו ב' סעיפים

א. הלואת יום טוב ניתנה ליתבע בדין (ועיין לעיל סימן ש"ז סעיף י"א):

ב. גבאי צדקה גובין מהחצרות ביום טוב אבל לא יכריזו כדרך שמכריזין בחול אלא גובין בצנעה ונותנים לתוך חיקם ומחלקים לכל שכונה ושכונה בפני עצמה:

סימן תקכו – דין מת ביום טוב, ובו י"ב סעיפים

א. מת המוטל לקברו אם הוא ביום טוב ראשון (לא יתעסקו בו ישראל ואפילו יסריח ואי אפשר בעממין, אבל יתעסקו בו עממין אפילו מת בו ביום) (ועיין לעיל סימן ש"ד) ואפילו אם יכולין להשהותו עד למחר שלא יסריח וכל זה בעשיית (קבר) וארון ותכריכין אבל להלבישו ולחמם לו מים לטהרו ולהוציאו ולשמומו בקבר מותר על ידי ישראל. הגה: וטוב ליהרר לטהרו על ידי קש על גב עור או נסר ולא על ידי סדינים שלא יבא לידי סחיטה (תרומת הדשן סימן פ"ב):

ב. מת ביום טוב ראשון אסור להלינו עד יום טוב שני כדי שיתעסקו בו ישראל:

ג. בשבת וביום הכפורים לא יתעסקו בו כלל אפילו על ידי עממין אפילו להוציאו על ידיהם ולהניחו בכוך (פירוש בחפירה) העשויה מאתמול:

ד. ביום טוב שני יתעסקו בו ישראל אפילו ביום שני של ראש השנה ואפילו לא אשתהי אפילו לחתוך לו הדס מהמחומר ולעשות לו תכריכין וארון ולחצוב לו קבר ולחמם לו מים לטהרו ולגוזז לו שערו ואם אין באותה העיר מקום קברות לישראל מוליכין אותו לעיר אחרת שיש בה שכונת קברות אפילו חוץ לתחום ומשכירים לו ספינה להוליכו ממקום למקום דיום טוב שני לגבי מת כחול שוויה רבנן ואפילו אפשר בעממין יתעסקו בו ישראל. הגה: אבל באשכנז

הנה מובא פאן ספר שו"תן ערוף אורח חיים מחולק לפרק החודש. שמונה עמודים ימים. כף יגמור פל אורח חיים מדי חודש בתדשו. ונופה להיות "בן עולם הבא". נא לפרסם גפתי פנסיות ובפתי מדקשות. ובשמחות. וכלל החברים וידידים. לזכות את הרבים להיות "בן עולם הבא" על ידי לימוד "התקנה" בכל יום. שהוא "תורה לשמה" וכל המזכה את הרבים כ"ג לחודש – עמוד 1 זוכה לפנים צדיקים!

ובמדינות אלו אין נוהגין כן אלא כל היכא דאפשר בעממין עושיין הקבר והארון ותכריכין על ידי עממין ושאר הדברים עושים ישראלים כמו ביום טוב ראשון אבל אם לא אפשר בעממין מותר לעשות הכל על ידי ישראלים (מרדכי הלכות אבל ותורת הדשן סימן פ"ב). חוץ מן הכיפה שבונים על הקבר שאין בונין אותה ביום טוב. הגה: אבל מותר לכסותו בעפר כדרכו בחול (בית יוסף) ודלא כיש מחמירין, כן נראה לי. כמה דברים אמורים כשרוצים לקבורו בו ביום אבל אם אין רוצים לקבורו בו ביום אין עושים לו שום דבר אסור מלאכה אפילו על ידי נכרי אבל טילטול מותר (ודין קריאת שמע ותפלה אם מת לו מת ביום טוב ראשון או שני עיין לעיל סימן ע"א סעיף ב' ולקמן סימן תקמ"ח בסעיף ה').

ה. החופר קבר למת ביום טוב שני מותר לו ליטול שכר:

ו. מותר ללוות המת ביום טוב ראשון תוך התחום וביום טוב שני אפילו חוץ לתחום וחוזרין למקומם בו ביום וכן מותר להחזיר כלי הקבורה שהוליו עמהם חוץ לתחום:

ז. המלוים את המת אסורים לרכוב על בהמה אפילו ביום טוב שני ואפילו האבלים אבל הקוברים שצריכים לקבורו אם אי אפשר מתירים להם ביום טוב שני לרכוב על גבי בהמה:

ח. אם נודע לבני עיר אחת שישראל מת רחוק משם ד' או חמשה ימים ולא ניתן לקבורה אף על פי שלא יוכלו להגיע לו עד לאחר המועד מותר לצאת לדרך ביום טוב שני כדי למהר קבורתו. הגה: ומותר להביא מת ביום טוב שני מחוץ לתחום לתוך העיר לקברו בקברות ישראל אף על פי שהיא אפשר לקברו במקומו (בית יוסף בשם תשובת רשב"א):

ט. תינוק שמת בתוך שלשים אם גמרו שערו וצפרניו הוא בחזקת בן קיימא ודינו כמת גדול אף על פי שאין אנו יודעים אם כלו לו חדשיו דרוב נשים יולדות ולד קיימא:

י. נפלים שנהגו להסיר ערלתן בצרור אבן או בקנה אסור אפילו ביום טוב שני של גלויות. הגה: ואסור לקברו ביום טוב אלא מניחו עד למחר (בית יוסף):

יא. אין קורעין על המת אפילו ביום טוב שני אפילו קרוביו:

יב. כשמת בליל יום טוב שני משכימין וקוברין אותו קודם תפלה כשמת ביום קוברים אותו אחר האכילה. הגה: ודין צדוק הדין ביום טוב, עיין ביורה דעה סימן ת"א סעיף ו').

סימן תקכז – דיני עירוב תבשילין, וכו' כ"ד סעיפים

א. יום טוב שחל להיות בערב שבת לא יבשל בתחלה לצורך שבת בקדירה בפני עצמה אבל מבשל הוא כמה קדירות ליום טוב ואם הותר הותר לשבת ועל ידי עירוב מבשל בתחלה לשבת (פירוש ענין העירוב הוא שיבשל ויאפה מיום טוב לשבת עם מה שבשל ואפה כבר מערב יום טוב לשם שבת ונמצא שלא התחיל מלאכה ביום טוב אלא גמר אותה). הגה: ומותר להניח עירוב זה אפילו ספק חשיכה (מרדכי סוף פרק במה מדליקין):

ב. עירוב זה עושיין אותו בפת ותבשיל ואם לא עשאו אלא מתבשיל לבד מותר:

ג. שיעור תבשיל זה כזית בין לאחד בין לאלפים בין בתחלתו בין בסופו. הגה: ויש מצריכין לכתחלה בפת כביצה (אור זרוע בשם ירושלמי) וכן נוהגין לכתחלה:

ד. צריך שיהא תבשיל זה דבר שהוא ראוי ללפת בו את הפת לאפוקי דייסא:

ה. תבשיל זה שאמרו אפילו צלי אפילו שלוק אפילו כבוש או מעושן אפילו מין דגים קטנים שהדיחן במים חמים והדחתן הוא בישולין לאכילה הרי זה סומך עליהם וכן סומך על תפוחים מבושלים (והוא הדין שאר פירות מבושלים) ועל דגים קטנים שבישולן:

ו. סומך מערב יום טוב אפילו על עדשים שבשולי קדרה וכן על שמנונית שנדבק בסכין וגרדו והוא שיהא בו כזית:

ז. מצוה על כל אדם לערב ומצוה על כל גדול העיר לערב על כל בני עירו כדי שיסמוך עליו מי ששכח או נאנס או שהניח עירוב ואבד (והוא הדין עם הארץ שאינו יודע לערב) (אור זרוע) אבל מי שאפשר לערב ולא עירב אלא שרוצה לסמוך על עירובו של גדול העיר נקרא פושע ואינו יוצא בו:

ח. כשמערב על אחרים אינו צריך לפרט אלא מניח בכלל על כל בני העיר וכל מי שהוא בתחום העיר יוצא בו. הגה: אבל מי שהוא חוץ לתחום אינו יוצא בו אפילו הניח עירוב תחומין ויכול לבוא לכאן אלא

אם כן התנה עליו המניח בהדיא (המגיד פרק ו'):

ט. דעת מניח בעינין שיכוין להוציא לאחר אבל דעת מי שהניחו בשבילו לא בעינין בשעת הנחה רק שיודיעוהו ביום טוב קודם שיתחיל לבשל לצורך השבת. הגה: ואם דרך הגדול להניח עליהם סומכין עליו מסתמא (ר"ן פרק ב'):

י. המערב לאחרים צריך לזכות להם על ידי אחר וכל מי שמזכים על ידו בעירובי שבת מזכין על ידו בעירובי תבשילין וכל מי שאין מזכין על ידו באותו עירוב אין מזכין על ידו בזה (ועיין לעיל סימן שס"ו):

יא. צריך הזוכה להגביה העירוב מן הקרקע טפח:

יב. חוזר ונוטלו מיד הזוכה ומברך על מצות עירוב ואומר בדין יהא שרי לן לאפויי ולבשולי ולאטמוני ולאדלוקי שרגא ולמעבד כל צרכנא מיום טוב לשבת לנא ולפלוגי ופלוגי או לכל בני העיר הזאת. הגה: ומי שאינו יודע בלשון הקודש יכול לאומרו בלשון לע"ז שמבין (מהרי"ל):

יג. אף על פי שהניח עירוב אינו יכול לבשל מיום טוב ראשון לשבת:

יד. אם הניח העירוב על דעת לסמוך עליו כל זמן שיהיה קיים אפילו ליום טוב אחר לכתחילה לא יסמוך עליו ליום טוב אחר אבל בדיעבד יכול לסמוך עליו:

טו. נאכל העירוב או שאבד קודם שבישל לשבת אינו יכול לבשל אלא אם כן נשתייר ממנו כזית:

טז. לאחר שהכין צרכי שבת יכול לאכלו:

יז. התחיל בעיסתו ונאכל העירוב גומר אותה עיסה והוא הדין אם התחיל לבשל שגומר אותו התבשיל שהתחיל:

יח. אפה ולא בישל או בישל ולא אפה ונאכל העירוב או אבד מה שנעשה בהיתר אפילו נתכוין בו לצורך יום טוב יכול הוא להניחו לשבת ולבשל מכאן ואילך ליום טוב:

יט. מי שלא עירב מותר להדליק נר של שבת ויש אוסרין:

כ. מי שלא עירב כשם שאסור לבשל לעצמו כך אסור לבשל לאחרים ואפילו בביתם וגם אחרים אסורים לבשל לו ואין תקנה אלא שיתן קמחו ותבשילו לאחרים שעירבו במתנה והם אופים

הנה מובא פאן ספר שו"תן ערוף אורח חיים מחולק לפרק תחודש. שמונה עמודים ליום. כך יגמור כל אורח חיים מדי חודש בתדשו. ויזכה להיות "בן עולם הבא". נא לפרסם בבתי פנסיות ובבתי מדרשות. ובשמחות. וליכל החברים וידידים. לזכות את הרבים להיות "בן עולם הבא" על ידי לימוד "השקפה" בכל יום. שהוא "תורה לשמה!" וכל המזכה את הרבים כנג' לחודש – עמוד ז' זוכה לבנים צדיקים!

ומבשלים ונותנין לו ואפילו בביתו יכולים לבשל ואם אין שם אחרים שעירבו יש אומרים שמותר לאפות בצמצום פת אחד ולבשל קדירה אחת ולהדליק נר אחד. הגה: ואם הניח עירוב ולא הזכיר המלאכות בהדיא אלא אמר בדין יהא שרי לן למעבד כל צרכנא הוי כמי שלא עירב כלל (אור זרוע). ומי שמתענה ביום טוב אסור לבשל לאחרים אפילו לצורך בו ביום דהוי כמי שלא הניח עירוב שאינו מבשל לאחרים (מהרי"ו):

כא. אם נזכר שלא עירב קודם סעודת שחרית יבשל הרבה בקדירה אחת ויותר לשבת. הגה: והוא הדין שיוכל לילך מבעוד יום לחדר בנר דלוק לחפש איזה דבר ויניחנו דולק עד הלילה (טור). ויש אומרים דאפילו לבשל כמה קדירות מותר כיון שקודם אכילה הוא והוא שיאכל מכל אחד ואחד:

כב. אם נזכר ביום טוב ראשון שלא עירב אם הוא ביום טוב של ראש השנה אינו יכול לערב על תנאי אבל אם הוא ביום טוב של גלויות יכול לערב בתנאי אם היום קודש אינו צריך לערב ואם היום חול בעירוב זה יהא שרי לן לאפויי ולבשולי וכו' ולמחר אין צריך לומר כלום ויש אומרים דאי לית ליה מידי דבשיל מאתמול לא מהני תנאי:

כג. אם עבר במזיד (או בשוגג) ובישל כמה קדירות שלא לצורך יום טוב מותר לאוכלן בשבת או בחול:

כד. אם הערים לבשל ב' קדירות לצוך היום והותיר אחת לצורך מחר אסור לאכלה:

סימן תקכח – דיני עירובי הצירות ביום טוב, ובו ב' סעיפים

א. יום טוב אין צריך עירובי הצרות ושיתופי מבואות אבל עירוב תחומין צריך וכל הלכות תחומין נתבארו בהלכות עירובי תחומין:

ב. יום טוב שחל להיות בערב שבת אין מערבין לא עירובי הצרות ולא עירובי תחומין (אפילו אם הניח עירוב תבשילין) (ר"ן פרק ב' דביצה) אבל אם נזכר ביום הראשון בב' ימים טובים של גלויות יכול לערב עירובי הצירות בתנאי אבל עירובי תחומין אין מניחין אותו ביום טוב בתנאי:

סימן תקכט – דיני שמחת יום טוב, ובו ד' סעיפים

א. מצות יום טוב לחלקו חציו לבית המדרש וחציו לאכילה ושתייה ואל יצמצם בהוצאות יום טוב וצריך לכבדו ולענגו כמו בשבת. הגה: ואסור לאכול ממנחה ולמעלה בערב יום טוב כמו בשבת שזהו מכלל הכבוד (רמב"ם פרק ו') מיהו אם ערב יום טוב שבת יכול לקיים סעודה שלישית ויאכל מעט פת לכבוד יום טוב. ומצוה ללוש פת בערב יום טוב לכבוד יום טוב (מהרי"ל הלכות יום טוב) כמו בערב שבת

כמו שנתבאר לעיל סימן רמ"ב. וחייב לבצוע על שתי ככרות ולקבוע כל סעודה על היין ובגדי יום טוב יהיו יותר טובים משל שבת ולא נהגו לעשות בו סעודה שלישית. (וביום טוב מאחרין לבוא לבית הכנסת וממהרין לצאת משום שמחת יום טוב) (גמרא פרק הקורא עומד):

ב. חייב אדם להיות שמח וטוב לב במועד הוא ואשתו ובניו וכל הנלוים אליו כיצד משמחן הקטנים נתן להם קליות ואגוזים והנשים קונה להם בגדים ותכשיטין כפי ממנו וחייב להאכיל לגר ליתום ולאמנה עם שאר עניים. (דין תענית ביום טוב כמו בשבת ועיין לעיל סימן רפ"ח):

ג. אדם אוכל ושותה ושמח ברגל ולא ימשוך בכשר וביין ובשחוק וקלות ראש לפי שאין השחוק וקלות ראש שמחה אלא הוללות וסכלות ולא נצטוינו על ההוללות והסכלות אלא על שמחה שיש בה עבודת היוצר:

ד. חייבים בית דין להעמיד שוטרים ברגלים שיהיו משוטטים ומחפשים בגנות ובפרדסים ועל הנהרות שלא יתקבצו שם לאכול ולשתות אנשים ונשים ויבואו לידי עבירה וכן יזהירו בדבר זה לכל העם שלא יתערבו אנשים ונשים בכתיהם בשמחה ולא ימשכו ביין שמא יבואו לידי עבירה אלא יהיו כולם קדושים:

— מדברי ה"חזון איש" זצ"ל! —

ומה גדלה אשמתו של איש נלבב לאהבת העבודה לפניו יתברך, בשעה שמזניח את לבו מלחפש אחר פרטיה ודקדוקיה של המצוה שנאמרה מפי הגבורה, לשום חובה על כל אחד מישראל, לקיימה דוקא בשלימות הדקדוק, ובחסרו תנאי אחד מתנאי דקדוקיה, לא קיים המצוה, והאיש הזה שהניח תפלין בראשו והפרשיות לא נכתבו כדין, חבר הוא לזה שלא הניח תפלין כלל, וכן בכל מצוה, וכן במצות לא תעשה, אם כי הוא שומר אותה בכללה, עדיין אין שמירתה שמירה בעת שלא שקד על הדינים המסתעפים לחקרם ולדרשם, ואמנם עובר עליה עבירה מספקת בחלקלקות, ומחלל את השבת מתוך נעימות הזמירות לכבוד השבת וקיומה, ונוטל ידיו דרך החלון הפתוח לרשות הרבים, ונוטל ידיו דרך החלון הפתוח לגינתו, ורוקק דרך החלון הפתוח לרשות הרבים, ובורר את עצמות הדג מן הקערה, ונושא משא בשבת בהגררו אחר האומרים שהעיר הזאת מתוקנה, ועל הרוב יש בזה מכשולים, וכן הרבה מהלכות השבת הנעלמות ממנו, והוא דש אותם בעקביו, וכן בשאר עבירות, במאכלות אסורות, בנקימה ונטירה, בשנאה וקטטות, בגניבה וגזילה. (אמונה ובטחון, פרק ד' סימן י"ח)

הנה מובא פאן ספר שו"ת ערוך אורח חיים מחולק לפרקים החודש. שמונה עמודים ליום. כך יגמור כל אורח חיים מדי חודש בתדוש. ויזכה להיות "בן עולם הבא". נא לפרסם גפתי פנסיות ובקפתי מדרשות. ובשמחות. ויזכה החברים וידידים. לזכות את הרבים להיות "בן עולם הבא" על ידי לימוד "השקפה" בכל יום. שהוא "תורה לשמה" וכל המזכה את הרבים כ"ג לחודש – עמוד ח

